

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 26P/106/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418202556
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved'
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2018:6418202556.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa : A. Z., nar. X.X.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa rodičov : matky H. Z. rod. I., nar. X.X.XXXX, trvale bytom B. O. č. XX, toho času bytom B. O. č. XX, okres O. B. a otca neb. A. Z., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, mal. dieťa bytom ako matka, o návrhu ÚPSVaR Banská Štiavnica, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Nariaďuje toto neodkladné opatrenie :

I. Súd nariaďuje matke H. Z., nar. X.X.XXXX odovzdať mal. dcéru A. Z., nar. X.X.XXXX, do starostlivosti Detského domova Hriňová, so sídlom Krivec 171, 962 05 Hriňová.

II. Matka je p o v i n n á platiť výživné na mal. dcéru A. Z., nar. X.X.XXXX, vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Detského domova Hriňová, so sídlom Krivec 171, 962 05 Hriňová.

odôvodnenie:

1.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podal na tunajšom súde dňa 24.5.2018 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 1 CMP, ktorým sa domáhal, aby súd uložil matke H. Z., nar. X.X.XXXX povinnosť dočasne odovzdať mal. dieťa A. Z., nar. X.X.XXXX, do starostlivosti Detského domova Hriňová, so sídlom Krivec 171, 962 05 Hriňová a povinnosť platiť na maloletú výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu.

2.

Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP"), neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

3.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Po posúdení návrhu orgánu SPODaSK dospel k záveru, že tento je dôvodný a v danom prípade sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Zákon v zásade rozlišuje dve skupiny neodkladných opatrení, a to opatrenia, ktorých účelom je bezodkladná úprava pomerov procesných strán (účastníkov konania) alebo opatrenia, ktoré majú zaistiť výkon súdneho rozhodnutia ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Na to, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, musí byť potreba úpravy pomerov účastníkov vždy naliehavá. Okolnosťami odôvodňujúcimi naliehavosť takejto úpravy v obdobných veciach sú najmä skutočnosť svedčiacie o ohrození či narušení riadnej výchovy, zdravého psychického, fyzického vývinu či výživy maloletého dieťaťa, ktoré by vyžadovali okamžitý zásah.

4.

Navrhovateľ odôvodnil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v podstate tými okolnosťami, že mal. A. pochádza z neúplnej rodiny. Otec maloletej zomrel dňa 23.8.2016. Od toho času starostlivosť o maloletú zabezpečuje matka. Rodina je orgánom SPODaSK riešená od roku 2013 z dôvodu monitorovania rodinných a sociálnych pomerov a podozrenia zo zanedbávania starostlivosti rodičmi o maloleté deti. Mal. A. má ešte brata Q. nar. XX.X.XXXX. Matka s dcérou obývajú jednoizbový nájomný byt vo vlastníctve obce B. O.. Bývanie je v dezolátnom stave. Napriek zabezpečenému príslušenstvu zo strany obce na sfunkčnenie kúpeľne v roku 2016, rodina stále využíva suché WC. Príjem rodiny tvorí dôchodok matky a prídavok na dieťa. Od roku 2013 ako bola rodina monitorovaná, je možné uviesť, že pod dozorom úradu si rodičia voči deťom plnili svoje povinnosti. Otec bol silne zdravotne postihnutý. Avšak jeho prítomnosť v domácnosti plnila tiež účel. U matky maloletej boli od začiatku pozorovateľné tendencie túlať sa počas dňa od obce B. O., smerom na mesto O. B.. Boli aj signály o hraní sa na automatoch. V čase keď matka odchádzala z domu bol s deťmi otec. Zhoršenie v starostlivosti nastalo po smrti otca maloletých detí. Matka zvýšila frekvencie presunov obec - mesto, pričom brávala aj dcéru. Maloletá navštevuje 5. ročník ZŠ na B. O.. Avšak čas, počas ktorého si mala plniť povinnú školskú dochádzku, trávil s matkou. Postoj matky voči zanedbávaniu školskej dochádzky bol podporujúci. Z týchto dôvodov bolo v marci 2017 maloletej úradom uložené výchovné opatrenie - povinnosť zúčastniť sa na programe sociálneho poradenstva v dĺžke štyroch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Dôvody na uloženie výchovného opatrenia bolo záškoláctvo maloletej a tiež upozornenie na zanedbanú hygienu zo strany detskej lekárky. Maloletá A. zanedbávala povinnú školskú dochádzku za podpory matky, na ktorú bolo uznesením č. ČVS:ORP-456/BS-ZH-2016 zo dňa 5.8.2016 začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona, a to na skutkovom základe, že H. Z. v školskom roku 2015/2016 zanedbala výchovu maloletých detí tým, že v období od 1.10.2015 do 8.6.2016 maloletá A. vymeškala 152 neospravedlnených vyučovacích hodín. Vysoký počet vymeškaných hodín mal aj brat maloletej Q. Z., ktorý rovnako zanedbával povinnú školskú dochádzku. Následne bol Okresným súdom Žiar nad Hronom vydaný trestný rozkaz sp. zn. 2T/154/2016-53, ktorým bola obv. H. Z. uznaná za vinnú, pretože vydala z nedbanlivosti osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že jej umožnila viesť záhaľčivý život a bola odsúdená na trest povinnej práce vo výmere 200 hodín. Vydaním výchovného opatrenia s rodinou začal pracovať odborný tím na výchovné opatrenia. Cieľom práce s rodinou bolo eliminovať záškoláctvo maloletej A. a motivovať matku k plneniu rodičovských povinností voči maloletej. Počas tohto obdobia sa u maloletej zlepšila školská dochádzka. Práca s matkou bola zameraná na posilnenie jej rodičovských kompetencií a u maloletej A. na plnenie si školských povinností a zvýšenie hygienickej úrovne. Hlavným cieľom spolupráce s maloletou a jej matkou bolo eliminovanie vysokého počtu vymeškaných hodín, zefektívnenie školskej prípravy, zodpovednejší prístup k plneniu školských povinností a motivácia k zmysluplnému tráveniu voľného času. Práca s matkou maloletej sa zameriavala na podporu jej rodičovských kompetencií, k motivácii ku zvýšenej kontrole pravidelnej prípravy na školské vyučovanie a zlepšenie školskej dochádzky maloletej A.. Povinná školská dochádzka maloletej sa mierne zlepšila, k prvému polroku školského roka 2017/2018 mala maloletá vymeškaných 143 vyučovacích hodín, ktoré boli všetky ospravedlnené. Aj napriek zlepšeniu postoja maloletej a matky ku svojim povinnostiam, rodina ostala monitorovaná a pod dohľadom odborného tímu. Podľa správy triedneho učiteľa maloletá A. od začiatku školského

roku 2017/2018 (september 2017 - apríl 2018) vymeškala približne 200 vyučovacích hodín. Všetky vyučovacie hodiny boli ospravedlnené od rôznych lekárov, neospravedlnené hodiny nemala žiadne. Dochádzka maloletej sa v porovnaní s predchádzajúcim školským rokom mierne zlepšila, u maloletej však naďalej pretrvávajú tendencie k častejšej návšteve lekárov. Mierne zlepšenie bolo zaznamenané aj v školskom prospechu. Mal. A. momentálne dosahuje priemerné až podpriemerné študijné výsledky, jej príprava na vyučovanie je nepravidelná, niekedy príde na vyučovanie pripravená, inokedy nie. Správanie maloletej v školskom prostredí je na požadovanej úrovni. Do školy chodí primerane, slušne a čisto oblečená. Práca s matkou maloletej je zameraná na jej dohováranie, vysvetľovanie dôsledkov jej nespôsobnosti s odborným tímom, tiež je upozorňovaná na dopady jej správania a konania s poukázaním na všetky dôsledky, ktoré z tohto správania a konania vyplývajú. Závažnú skutočnosť, kedy navrhovateľ vidí potrebu neodkladne vyňať dieťa z prirodzeného prostredia je fakt, že v marci 2018 úrad obdržal oznámenie voči matke maloletej, že matka sprostredkúva svoju maloletú dcéru na sex za peniaze. Anonymné podanie bolo vzhľadom na závažnosť uvádzaných skutočností postúpené na OR PZ v Žiari nad Hronom. V súčasnej dobe uvedené podanie rieši Ministerstvo vnútra SR, Prezídium PZ, úrad hraničnej a cudzineckej polície, národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii, odd. operatívnych činností a vyšetrovania, Skuteckého 19, Banská Bystrica. Vzhľadom na objektivnosť výpovedí maloletej je potrebné v súčasnej dobe ju vyňať z prirodzeného prostredia. Z uvedených dôvodov navrhol vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

5.

Z charakteru navrhovaného neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je dočasne upraviť pomery účastníkov do rozhodnutia súdu vo veci samej. Pred jeho nariadením preto nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Navrhovateľ sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov vo vzťahu k zabezpečeniu osobnej starostlivosti o mal. dieťa, ktoré sa v súčasnosti nachádza v osobnej starostlivosti matky. Zo strany matky však dlhšiu dobu dochádzalo k vážnemu zanedbávaniu rodičovských povinností k maloletej, najmä vo vzťahu k povinnej školskej dochádzke a v súčasnej dobe existuje i ďalšie podozrenie zo zneužívania rodičovských práv a povinností, ktoré je v štádiu preverovania príslušnými orgánmi Policajného zboru. Z podaného návrhu nepochybne vyplýva potreba dočasnej úpravy pomerov nariadením neodkladného opatrenia, pretože inak by bola výchova dieťaťa, jeho vzdelávanie a zdravý psychický i fyzický vývin ohrozené. S poukazom na uvedené skutočnosti súd návrhu orgánu SPODaSK na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Súd ešte dodáva, že výška minimálneho výživného v zmysle vyššie citovaného ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine predstavuje v súčasnosti sumu 27,32,-Eur mesačne. Súd určil neodkladným opatrením výživné v takto navrhutej minimálnej sume, nakoľko podľa vyžadanej lustrácie Sociálnej poisťovne, matka nie je evidovaná ako zamestnanec v pracovnom pomere, na základe dohody ani ako samostatne zárobkovo činná osoba. Jej jediným oficiálnym známym príjmom je invalidný a vdovský dôchodok vo výške 335,80,-Eur mesačne a prídavok na dieťa.

6.

Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Žiar nad Hronom na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - (§ 363 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMSP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 3 CMP je vykonateľné len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).